

Eva Gerlach / Sasja Janssen

GROET GOD

Bij begin

is er het spreken geweest;

Naardense Bijbel, Johannes 1:1

1 - god

Ik weet dat ik de wereld maar het is niks hier,
alles draait rond, de adem die ik haal
blaast zichzelf op wordt lucht

reist uit, kruipt terug, iets slaapt in mij, ik ben
het gat dat gaapt totdat. Ik ken geen stem
dan die ik voortbreng; die voor nop

jubelt 'daar zij!', ontspant, deelt, koppelt: niks
dan ik. Hoe maak ik wat ik niet verwacht
als ik ben die ik ben die ik tot in

eeuwigheid amen? Geest; schrik; iets dat zijn
gang gaat, slaat, tegen me opstaat; ach
god weet wat. Hoe praat het. Bestaat het.

2 - mens

Naar het begin navel ik uit mijn kruin
vlied dunne windsels om, mijn voeten vers
mijn stem kaal en milt nog licht, geen kleur
om te bekennen waaruit ik kom.

Ik kniel een tijdje in een bocht alsof alle
richtingen er nog zijn, maar een lege wind
neemt me mee op weg.

Dat zie je wel, ik steek een haarspeld in mijn hand
als wapen, klein vermoeden van verzet.

3 - god

Al mijn dagen wachtte ik totdat je.

Zonder te weten dat. Ik wachtte zo dat

mijn wereld een opening was

waarin je zou. Passen? Al wist ik niet dat ik wachtte.

Je bent van wachten gemaakt. Mijn wereld was

wachten.

En toen je kwam, groette ik in vervoering

wat zo onverwacht was, zo exact wat ik miste

en dat me onmiddellijk aanviel, alsof het zo hoorde,

door zichzelf te verheffen en in mijn gezicht te pissen

en je lachte, scharminkel

in het licht van een wereld die ik uit mijn mond

gespaard en

bij me bewaard had voor je

(en niets ter wereld kon lachen voordat je kwam)

4 - mens

Huizen houden hun daken in, bomen de toppen krom,
overal zie ik het wachten opgespeld, alsof de dingen
een plaag zijn, de pest buiten jou om.

Mijn weg draait alle kanten op tot een spotvogel lacht
wat jij zwijgt, zijn grauwgele buik springt, de eerste
beweging die ik herken.

Ik blijf heel, ik pis mijn scheepsdoop in jouw mond,
wees maar blij, zonder mij uitgesproken, je baarde
jezelf net zo lang het hoofd zijn eigen achterste vrat.

5 - god

**Leer me je kennen. Ik breek je, vergelijk
de scherven, elk een mensbreuk anders, elk
op zich een bruikbaar mes, ik kies
de scherpste, steek door, wie telt pijn
als dood geen optie, waar komt richting uit
als tijd veelkantig, springt en rolt en**

Waarom verkleur je als ik met je smijt?

**Gooi ik de zeven maak ik je
onsterfelijk hang je in het licht
van mijn gehemelte te kijk, ik eet je
elke dag nieuw we gaan pret hebben, jij
en ik, stil maar, ik zet je alweer in elkaar**

Onthoud dat ik je heel maak als ik snijd

6 - mens

in mijn vlees, maar hoe diep je mijn vel stanst
in mijn botten steekt, slijp vooral de zes die naar ons
wormgat wijst, de kortste weg naar het licht
dan mens te kijk in je lege bijt, ik heb geen zin
in jouw onsterfelijkheid.

Ik woeker door, spin in bocht en spin weer uit,
met woorden genees je niets, jouw mes, dat ben ik.

7 - god

**Licht? Leeg? Woord? Wat weet jij, mijn haft. Kijk: er
was Niets, alles leeg en ik miste, zocht,
zweeg. Nergens verschil want geen schil**

**geen binnen geen buiten hol bol geen samenhang zin
geen woorden daar in begin dus ik in het wilde
weg riep wat ik kon: HAA HEE HII HOO HUU en**

**licht kwam het zei Jij! het wierp gloei
wormen vuur om mij, Jij
poept oog Jij schept zicht hier daar zij**

**Zo was woord in begin bij mij
en dat wat het wierp, smeed, baarde zonder te weten
wat het deed, dat wat openbrak, beet, verschil sneed:**

licht scheen en zei Goed tegen mij.

8 - mens

**Maar mijn hoogheid die vergat mijn y en hoe
weef ik welk haar, vorm oog, kleur van vlees
dat ik spring de sprong uit mijn stof
zonder die klank die mijn lust naar een ander
beschrijft?**

**Maar als jij me roept, zo nabij jou, jod hee vav hee,
hier mijn godspenning dat ik me aan je richting
rijg, want ik besta uit de klinkers uit je duister
geklauwd.**

9 - god

**Wie ziet de richting van mijn waaien? Niet
jij met je twee gezichten, een naar voren,
een achteruit; je draait ze van me weg
als ik roep, je taalt niet naar me, in je mond
kookt tegenstrijd, nooit praat je met één tong,
spreek ik, hoor je alleen wat ik niet zeg:**

**de Y? Jouw Jij, die vlijmt in mijn Zijn? twee-
klinkt, verminkt? wat Eén was opent, mijn
Eeuwigheid tot ogenblik verkleint;**

**die vleit, verleidt, bijt, splijt? – Bekijk de wond
die je daar openspreidt, de gleuf waardoor je
je lust naar ander leven leidt! Wie bracht**

**jou voort, wie maakt je af? Zing vals, mens, praat
kwaad: je lijf het graf waarin
je opengaat –**

10 - mens

Zo ik gruwelijk levend ben,
zonder twee paar ogen, de voorste naar waar
ik ga en later breek in mijn lijk, de andere twee
op de weg die ik moest gaan,
zonder de zonnen die jij aanstak in mijn eeuwigheid
ik niet verdrink in je zwarte poel.

Een kleine kop, een mond heel dun, wie zegt dat
ik jouw maaksel ben, alleen mijn dubbele tong
tongt het doodszaad dat jij verstroot en bloeit ervan,
zo ik gruwelijk leef.

11 - god

Waarom ben je zo bang om dood te gaan?

Ik draag je immers en tijd ligt in mij
even dicht bij begin als eind. Verschilt
slaan van geslagen worden, vallen van

opstaan, pijn van herbeleven? Zijn wij
twee, los van namen, niet één nu? Aanvang
bestaat bij gratie van vergeten: alles
breekt en heelt, breekt en;

maar hoe angstvallig, doodsonwillig jij!
Stil toch, godsgloeiende, verrotting drijft
geest in je maar ik wil je niet ontzeggen
waarop je recht hebt. Ik herschrijf je weer.

12 - mens

**Jouw woord baarde mij in vlezig woord
maar van geen naam kan ik getuigen
die mijn schouders tooit als eerste mens.**

**Hoe moet ik zingen het lied der liederen
zonder niets is ontstaan in dat wat bestaat
uit jouw enige taal, waar gebleven, waar
gestoken, mijn naam, ik moet hem dragen.**

13 - god

**Ik dacht dat je je redden zou met mens,
dat je geest zat had, mans genoeg was voor
die naam: kroon op je kop**

Maar ik leer je kennen

in dit getwist, deze verdraaide zaken:

wrak hout, dat niemand dragen wil. Mijn fout

Adam noem ik je, aarde, die je vreest.

Zing, steek het stofspoor dat ons beiden wist

14 - mens

Uit elk woud val ik omhoog met hoger nog
jouw uitgespannen lucht die op mijn jubelende
zinnen jaagt, mijn wittebroodsweken oneindig wit
als ik zie waar alles uit is gemaakt.

Weer schrijf ik mijn eigen vlees, maar er waait
iets aan, zilver tot lood tot pikzwart, en wie huilt daar
tegen de randen van de aarde aan?

Is het mens, bij God, het is mijn mens.

15 - god

Het is dat ik de wereld tot in haar wortels
liefheb, haar in één hand houd, die ik sluit
om haar voor het kwaad in de andere te behoeden.

Het is dat ik, verzonken in het bewaren
van het geschapene, de tijd vergeet
die ik uit mijn mond gespaard heb voor je, het is dat ik

vergeet hoe weinig je bevat. Zou ik het laten
om me in vogelveren, bladmoes, zilverig
rivierijs te verlustigen, het kwaad

wreef gif in al je vezels. Hoewel mijn
aandacht nog geen boos woord kan keren, weet ik wat
mijn adem doet. Die ruimte, ziel, dat dansen
in je, uitbarsting van vuur,
die gloed van opstand als je zingt, wacht nog
even, ik ben bezet, ik keer terug

16 - mens

**Zwaarte wortelt in mijn bekken, het licht ben ik
verleerd, meer dan zand eet ik niet, vocht hoeft
niet meer, mijn stuurse haar knoop ik om mijn hals.**

**Hoe ben ik gekomen, hoe hier vandaan, waarom ik
toch verlaten ben?**

**Sus die kwade verzen en houd van mij, zaailing
die proeft zijn dood in jou, ik mis je zonder grond.**

17 - god

Er is geen troost in mij. Zomin als spot
me deert, kan smachten me bewegen.

Ik doe mijn ding, ik onderhoud, drijf aan,
ik geef moment aan sterren, zon en maan,
maar in je donker zal geen licht opgaan
voor jou speciaal, je dood houd ik niet tegen.

Ik ken je dubbelheid, ik bied je leegte
maar wat je lust is zand. Zucht verder, brand,
verdor als gras, eet as als brood, drink tranen,

ik ben je hoeder niet. Jij: niet mijn lam.

18 - mens

En op de aarde rood als mijn naam fok ik
zoals ik heet mijn eigen God, lief ik wie en wat ik wil
tieren mijn volbloed tengels uit naar een taal
waarin jij mij niets zegt.

Van al jouw namen klinkt er geen die me bekeert,
ik dans mezelf kapot maar kom terug in een mooiere
bloem van vlees, ze bloesemt een heldere kroon en
herhaalt wat ik in haar plant, loot op loot, ader na ader
voor nu ik in bloemen spreek.

19 - god

Beter nu te gaan, beter hier niet
te zijn. Dit weten in mij en het aarzelen, on-
goddelijk, die passen op de plaats, dat dansen – ik

zou als ik god was alles zonder twijfel
moeten omvatten, niet in almacht, in
inzicht; al het geschapene, dat mij

vervullen zou zoals ik het zou volmaken,
niet deze eindeloze tegenspraak. Het kan niet
anders of ik ben geen god. Een bloem draagt mij

lichter, in stempel, stamper, stuivend
zaad, dan ik mijn schepping: heel zou ik zijn,
ondeelbaar, was ik god, maar ik ben dat niet,

ik zoek je, ik val uiteen, ik heb verdriet

20 - mens

Wanneer het tegen de dood gaat, vrees ik
de ijzeren nacht, mijn geest die lichtvoetig
uit wandelen gaat, de kleine trom van mijn hart,
zelfs de hand om mijn eigen geslacht.

Wanneer het tegen de laatste ochtend gaat
min ik van iedereen hun huid, kind en leed
maar jouw Lazarus ben ik nooit geweest,
ga of ik schiet je in je oog terug en laat me
verdomme voor ik in mijn navel val

het laatste woord dat ik ben.

21 - god

Mens: op mijn hand, terwijl ik je dit schrijf,
landde een ongedachte gaasvlieg, licht-
doortrokken, gouden ogen draaiden rond.

Ik dacht dat wij zo zouden samenvallen
in tegenoverheid, leegte en zijn in één
licht, gewichtloos in evenwicht –

ronddraaiend ogenblik. Tijd ligt
in mij even dichtbij begin als eind
zei ik je toen ik meende god te zijn,

maar tijd laat los nu ik uit je verdwijn.

Groet je uit licht. Uit onbenoembaarheid.

22 - mens

Was ik een gloeiworm, een kier in welke tijd
een jakobsladder uit jouw mond, ik volgde jou op
je woord maar ik ben die haarloze misfit uit je hemelse
jatten van klei gedraaid waarin je stem verdroogt.

Misschien bestaat alleen onze tweespraak, geen mens
geen God, in elke bocht een groter gat vergaat ook
mijn

gedanste dans als lot, zo bederven wij in elkaar
zingt de wereld pas nieuw zonder onze taal en

niemand nog gemaakt.